

посівний матеріал чи чистопородних тварин. Провівши дослідження за видами конкуренції, можна наголосити, що найбільш прийнятним та корисним для кінцевих споживачів є наявність досконалої конкуренції. Вона має усувати можливості зловживань на обраному об'єктовому ринку. При чому, одночасно найнебезпечнішим є формування монополістичного ринку.

### **Література.**

1. Балабанова Л.В. Маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємств : [монографія] / Л.В. Балабанова, В.В. Холод. – Донецьк: Дон ДУЕТ, 2006. – 294 с.

2. Іващенко О.В. Економічна сутність категорії «ринку» / О.В. Іващенко // Вісник ХНАУ. Серія «Економіка і природокористування». Випуск 5. – Х. : ХНАУ, 2007. – С. 161-165.

3. Іващенко О.В. Формування прибутку в сільськогосподарських підприємствах / О.В. Іващенко // Вісник СНАУ. Серія «Економіка та менеджмент». – Вип. 4 (35). – Суми : СНАУ, 2009. – С. 71-76.

4. Мандич О. В. Стратегії конкурентоспроможного розвитку аграрних підприємств / О. В. Мандич // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Вип. 1 (07). – Ч. 1. – Запоріжжя: ЗДІА, 2017. – С. 116-120.

5. Мандич О. В. Стратегії підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств: інструментальний підхід / О. В. Мандич // Вісник ХНТУСГ : економічні науки. – 2016. – Вип. 172. – С. 141-147.

## **НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ**

***КАТАМАДЗЕ М.Р., ТИМЧЕНКО Ю.В., МАГІСТРАНТИ\*,  
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Рослинництво є первинною і водночас на сучасному етапі основною галуззю сільськогосподарського виробництва, яка забезпечує прибутковість та економічне зростання господарюючих суб'єктів.

Підвищення прибутковості сільськогосподарського виробництва – одна з головних цілей державної аграрної політики в силу того, що

---

\* Науковий керівник – Подольська О.В., к.е.н., доцент

сільське господарство поставлено у відносно нерівні (в порівнянні з іншими галузями економіки) умови отримання ринкових доходів (істотна залежність від природно-кліматичних факторів; високий рівень конкуренції, обумовлений численністю підприємств, що продають стандартні продукти; низька еластичність попиту на продовольство) [1].

Досягнення цієї мети пов'язане з багатьма труднощами, тому що на прибутковість впливає цілий ряд факторів (застосування технологій, і відповідно, рівень виробничих витрат; стан продовольчих і ресурсних ринків; податковий режим; обсяг сільськогосподарських субсидій; агрострахування та ін.) [1].

Таким чином, рівень прибутковості сільського господарства - результативний показник, що характеризує, з одного боку, ефективність менеджменту і використовуються підприємствами технологій, а з іншого боку - якість державного регулювання галузі.

Одним з головних індикаторів прибутковості аграрного виробництва є рентабельність проданих сільськогосподарськими товаровиробниками товарів, продукції (робіт, послуг).

Рентабельність – це складна категорія. Вона показує, наскільки прибуткова діяльність підприємства, і, отже, чим вищі показники рентабельності, тим успішніша діяльність. З цієї причини підприємству необхідно знаходити нові шляхи підвищення рентабельності з метою забезпечення найбільш високих показників [2].

Ключові шляхи підвищення рентабельності – підвищення абсолютної суми прибутку і скорочення витрат на виробництво продукції. Цьому сприяє широке застосування у виробництві результатів науково-технічного прогресу, що веде до збільшення продуктивності суспільної праці і зниження на цій основі вартості одиниці ресурсів, що застосовуються у виробництві.

Основою збільшення показника рентабельності може бути впровадження інновацій, що дозволяють виробляти новий вид товарів з найкращою якістю, освоювати нові ринки збуту продукції, вводити організаційно-управлінські нововведення і т.д. [3].

У рослинництві нові технологічні рішення пов'язані з селекційною роботою, генною інженерією, органічним землеробством, мікрозрошенням, космічними інформаційними технологіями, нанотехнологіями, при використанні яких можна значно збільшити прибутковість будь якого сільськогосподарського підприємства.

Селекційно-дослідні і насінневі організації, провівши прикладні дослідження, можуть передавати нові сорти і гібриди для впровадження у виробництво, створюючи таким чином основу для виробничо-технологічних нововведень, що сприяють підвищенню конкурентоспроможності виробництва в сільському господарстві [4].

Підвищення урожайності можна вважати вагомим резервом збільшення прибутковості аграрних підприємств не тільки з точки зору її підтягування до рівня кращих господарств, а й з точки зору повнішого використання біологічних можливостей наявних сортів і гібридів. З іншого боку, не можна вважати нормальною і певну невідповідність рівня оплати праці економічним можливостям прибуткових підприємств.

Кожна додаткова частка урожайності вимагає зростаючої кількості добрив. Проте ця обставина змінює лише пропорції зростання оплати та прибутку і не ставить під сумнів можливість гармонізації цих двох мотиваторів підвищення прибутковості рослинницьких галузей аграрних підприємств [4-5].

Отже, можна виділити наступні заходи щодо оптимізації витрат та підвищення прибутковості підприємства:

- виведення рослин, стійких до шкідників і хвороб, інших несприятливих факторів навколишнього середовища, адаптованих до конкретних умов утримання;
- використання нової техніки і технологій, науково-обґрунтованих систем землеробства;
- створення нових добрив, засобів захисту рослин та систем їх використання;
- нові форми організації і мотивації праці, управління, маркетингу;
- розробка і застосування нових форм, методів і механізмів вироблення оптимальних управлінських рішень, інноваційного розвитку.

### **Література.**

1. Економіка підприємства: підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного, – К. : КНЕУ, 2009 – 528 с.
2. Богацька Н.М. Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення [Електронний ресурс] / Н.М. Богацька, Н.К. Бурлачук. – Режим доступу: [http://www.rusnauka.com/34\\_NNM\\_2014/Economics/10\\_179929.doc](http://www.rusnauka.com/34_NNM_2014/Economics/10_179929.doc).
3. Гринчук В.Г. Підвищення ефективності функціонування підприємств на принципах сучасного менеджменту / В.Г. Гринчук // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. – 2010. – № 17.

4. Економіка сільського господарства : навч. посіб. / [Збарський В.К. Бабієнко М.Ф., Куласць М.М., Снявська І.М., Хоменко М.П.] ; за ред. проф В.К. Збарського. – К. : Агроосвіта, 2013. – 352 с.

5. Островець О.В. Сільськогосподарська кооперація як один із шляхів підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств / О.В. Островець, К.С. Богомолова // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки. Випуск 185 – Харків: ХНТУСГ. – 2017. – С. 69-75.

## **УПРАВЛІННЯ ТРАНСФОРМАЦІЄЮ ВИРОБНИЧОЇ СТРУКТУРИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

***КІРІК В.М., ДЕМЧЕНКО Д.В., МАГІСТРАНТИ\*,  
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Наслідки здійснення корекції виробничої структури організацій аграрного сектора матимуть вирішальне значення для успішного завершення їх реформування. Серед численних наслідків цього процесу найбільш значущими є всі підстави вважати екологічні та економічні. Серед екологічних наслідків найбільш значущими слід визнати неухильно наростаючі гальмування (аж до повної зупинки) процес руйнування гумусу в ґрунті. Серед економічних наслідків дуже важливе значення матиме поліпшення показників продуктивності функціонування організації, перш за все, таких як вихід валового продукту на одиницю площі сільгоспугідь і ресурсомісткість валового продукту. Однією з умов таких поліпшень, безумовно, є забезпечення об'єктивно необхідною внутрішньої збалансованості всередині господарюючих суб'єктів.

Загальновідомо що виробнича структура являє собою багатоаспектну ієрархічну сукупність галузевих утворень - функціональних блоків, тому найважливішим етапом оптимізації виробничої структури є наукове обґрунтування сегментації внутрішнього середовища господарюючих організацій аграрного профілю.

Проаналізувавши світовий досвід визначення поняття виробнича структура можна зробити висновок що «виробнича структура» являє собою багатоаспектну ієрархічну сукупність галузевих утворень, функціональних блоків [1].

---

\* Науковий керівник – Подольська О.В., к.е.н., доцент